

Utvalg:	Forskningsutvalget	Møtedato: 28.11.2018
FU-sak:	29/18	Arkivsaknr.:

SPIRE og Posisjoneringsmidler (POS) - revisjon av retningslinjer, søknadskriterier og frister for 2019

---

1 INNLEDNING

I FU-møte 15.mars 2018 (sak 1/18) ble retningslinjer for POS 2018 lagt fram til drøfting. I samme møte ble også innstilling for tildeling av SPIRE 2018 (sak 2/18) presentert. I behandling av de to sakene i FU ble kriterier og søknadsfrister for de to støtteordningene diskutert, og FU kom med flere innspill til endringer. Særlig gjaldt dette muligheter for å se på en tydeligere innretning av de to støtteordningene fram mot neste års utlysning, og FU ønsket seg forelagt en ny sak i forkant av utlysning av nye midler for 2019. Det ble særlig pekt på følgende forhold:

- FU ønsket et *tydeligere skille* mellom hvilke finansieringskilder det kan søkes støtte til fra SPIRE og POS.
- FU ønsket en vurdering av *samkjøring* av søknadsfrister for 2019, herunder at det ble vurdert om dette kunne samkjøres med fond og legater.

For SPIRE diskuterte FU følgende forhold:

- hvorvidt undervisningssamarbeid bør *fjernes* fra kriteriene i 2019 slik at SPIRE avgrenses til å gjelde rent forskningssamarbeid.
- at det *tydeliggjøres* hva som menes med vitenskapelig ansatt.

For å sikre god utnyttelse av midlene i samsvar med behovene i fagmiljøene legger Forskningsadministrativ avdeling (FA) med dette fram forslag til nye kriterier for POS og SPIRE 2019 til drøfting i FU. Kriteriene er utarbeidet på bakgrunn av innspillene som framkom i FU i møtet 15. mars 2018. FA har også gjennomført et strukturert møte med forskningsadministrativt personale ved fakultetene der kriterier og søknadsfrister har blitt diskutert, og der det administrative personalet har vært et felles talerør for faglig og administrativt støtteapparat ved fakultetene. Dette har gitt svært nyttige innspill som har hjulpet FA i sitt arbeid med revidering av retningslinjene.

2 POSISJONERINGSMIDLER (POS)

POS er en strategisk finansiering fra Forskningsrådet som skal bidra til generell kompetanseheving og til posisjonering for deltakelse i H2020 slik at kvaliteten på innsendte søknader blir bedre, og at antall søknader med norsk deltakelse går opp. Tildelingene de siste årene har vært stabile for UiB, og signaler fra kilder i NFR indikerer at UiB kan forvente noenlunde samme ramme for 2019 som i 2018.

I 2018 kunne forskere som jobbet med en H2020 søknad med frist to år frem i tid søke om posisjoneringsmidler. En maks grense på inntil NOK 75.000 per søknad ble satt, som ville gi en mulighet til å ha to POS-utlysninger i året. Innspill fra fakultetene viser at forskere som posisjonerer seg mot en fremtidig EU-søknad ønsker å kunne søke om posisjoneringsmidler tidligere. Dette gjelder krevende koordinatorsøknader som ofte trenger posisjoneringsmidler både ett og to år før EU-frist.

I 2018 ble posisjoneringsstøtten delt opp i 3 søknadskategorier:

1. Posisjoneringsstøtte til forskere som posisjonerer seg mot en fremtidig søknad fra og med år 2020.
2. Kompetansehevende tiltak for forskere og administrativt støtteapparat ved fakultetene.
3. Fagstrategiske tiltak på fakultetsnivå (det ble åpnet opp for denne kategorien i FU- møte 15. juni 2018, sak 16/18)

Den samlede POS-potten i 2018 har vært på ca. NOK 2.6 mill. FA var i november 2018 i dialog med fakultetene om innspill til bruk av ubrukte POS-midler på ca. NOK 500.000. En ny innspillfrist ble satt til 15. november, og FA har mottatt POS-søknader som dekker det resterende beløpet.

Forslag til kriterier for 2019:

FA foreslår at kategori 1 og kategori 2 beholdes i 2019. Det har ikke blitt fremmet forslag til endringer i disse kriteriene fra fagmiljøene i løpet av inneværende år. Kategori 1, posisjonering mot en fremtidig søknad, er en strategisk viktig støtteordning for våre forskere, og er med på å bidra til flere søknader rettet inn mot EUs rammeprogram. Det foreslås å beholde en max grense på NOK 75.000 pr tildeling. Kategori 2 har vist seg å være en kjærkommen støtteordning for å øke den generelle kompetansehevingen til vitenskapelig og administrativt ansatte ved fakultetene.

Under kategori 3 har det imidlertid vist seg å være behov for en tydeligere presisering. Fagmiljøene har etterspurt hvilke kriterier det kan søkes midler til i denne kategorien, og det har kommet forslag fra fakultetene til følgende presisering for 2019:

- Deltakelse i europeiske fagstrategiske nettverk og fora
- Tverrfaglige arrangement i Bergen, med deltakelse fra Kommisjonen eller andre relevante EU-organisasjoner
- Studiereiser og delegasjonsreiser til Brussel

3 STRATEGISK PROGRAM FOR INTERNASJONALT FORSKNINGS- OG UNDERVISNINGSSAMARBEID (SPIRE)

I kriteriene for 2018 står det at SPIRE har som mål å støtte opp om UiBs strategi og handlingsplan for internasjonalisering 2016-2022. Internasjonalisering er et viktig virkemiddel for å styrke universitetets tilslag på eksterne forskningsmidler (BOA) og styrke faglig kvalitet. SPIRE-utlysning for 2018 åpnet opp for at midler kunne søkes i tilknytning til søknader til Forskningsrådet og andre eksterne finansieringskilder. Dette inkluderte midler i tilknytning til H2020-søknader, på linje med POS.

I 2018 ble SPIRE delt opp i 2 søknadskategorier:

SPIRE-midler for internasjonale nettverks- og partnerskapssamarbeid

Fra kriteriene står det å lese:

- Støtten er å anse som såkornsmidler, og planer om søknad om eksterne midler er en forutsetning for innvilgelse.
- Maksimalt NOK 100.000 kan tildeles i støtte pr. søknad.

SPIRE-gjesteforskermidler

Fra kriteriene står det å lese:

- Midlene skal dekke kostnader for å invitere en utenlandsk gjesteforsker i en, to eller tre måneder.
- Maksimalt NOK 15.000 kan tildeles i støtte pr. måned pr. søknad. I tillegg kan det søkes om støtte til dekking av gjesteforskerens reiseutgifter.

Totalt budsjett i 2018 var 3 mill. Søknadsfrist 1. mars. Ved fristens utløp var det mottatt 78 søknader for totalt kr. 6.446.209.

Forslag til kriterier for 2019:

Det vises til FU-sak 2/18 der FU diskuterte behovet for et tydeligere skille mellom hvilke finansieringskilder som skal danne grunnlag for tildelingen fra SPIRE og POS.

For 2019 foreslår FA at det gjøres et tydelig skille mellom SPIRE og POS. Mens POS skal øremerkes posisjonering mot H2020, foreslår FA at SPIRE rettes inn mot søknader til Forskningsrådet, samt andre mindre eksterne finansieringsordninger som f.eks. Nordforsk. Planer om søknad om eksterne midler skal fortsatt være en forutsetning for tildeling.

FA foreslår videre at maksimumsbeløp pr. søknad settes til NOK 75 000. Med dette harmoniseres maksimumssatsen med POS, og det åpner samtidig opp for at flere søknader kan tildeles midler. UiB har en dårligere suksessrate til NFR enn til EU. Ved å tildele såkornsmidler til flere miljøer, kan dette være en motivasjon for fagmiljøene til å posisjonere seg i større grad mot Forskningsrådets programmer.

FA foreslår i tillegg at «undervisningssamarbeid» fjernes fra kriteriene.

FU har bedt om en tydeliggjøring av hva som menes med *vitenskapelig ansatt*. Som *vitenskapelig ansatt* menes ansatte i førstestillinger, men det foreslås at det også åpnes opp for at postdoktorer kan søke. For begge kategorier anbefales det at en må være ansatt i minimum 50% fast stilling ved UiB, og postdoktorer må vise til ansettelse ved UiB ett år frem i tid for å kunne søke.

4 SAMKJØRING AV SØKNADSFRISTER I 2019

FA har vurdert spørsmålet om samkjøring av søknadsfrister for POS og SPIRE.

I 2018 har det vært 5 søknadsfrister til sammen i disse kategoriene (en SPIRE-utlysning med søknadsfrist 1. mars, og fire søknadsfrister til POS; 11. mai, 1. september, 1. oktober og 15. november).

For 2019 foreslår FA følgende søknadsfrister:

POS:

- utlysning: 7. januar → søknadsfrist: 20. februar
- utlysning: 3. mai → søknadsfrist: 5. juni

SPIRE:

- utlysning: 7. januar → søknadsfrist: 20. februar

Ved å sette den første søknadsfristen til 20. februar foreslår FA at det åpnes opp for at det kan søkes om SPIRE-såkorntmidler til Forskningsrådets utlysninger både i 2019 og 2020.

Forskningsrådets søknadsfrist i 2019 blir 10. april, og det kan tenkes at det kan være noen initiativ som vil ha behov for noen ekstra såkorntmidler i sluttspurten for å ferdigstille sin søknad til denne utlysningen.

Ved å sette den siste søknadsfristen for POS til 5. juni, vil fagmiljøene få tilbakemelding om tildeling før sommeren, og man kan starte å bruke beløpet etter ferien.

Dersom det er restmidler igjen i 4. kvartal, foreslår FA at det gjøres en vurdering av hvordan disse skal brukes.

I FU-møtet 15. mars 2018 (sak 2/18) diskuterte FU å samkjøre søknadsfristene for POS og SPIRE med UiBs søknadsfrister for fond og legater. Meltzerfondet har 1. desember som vedtektsfestet søknadsfrist. Det samme gjelder Bergen Universitetsfond og Olsens legat, samt en rekke fakultetsspesifikke fond. Disse fristene er godt innarbeidet blant forskere og fagmiljø, og søknaden til disse midlene er god. Å flytte disse fristene til et annet tidspunkt enn 1. desember er ikke realistisk, og vil kreve et omfattende arbeid mot fondenes og legatenes styrever og statutter.

Derimot kan man tenke seg muligheter for at POS og SPIRE sin søknadsfrist flyttes til 1. desember. Dette har ikke blitt utredet for 2019-utlysningen. FA foreslår at man først høster erfaringer med å samordne POS og SPIRE til færre og mer samordnete søknadsfrister som foreslått over, før man eventuelt velger å flytte all søknadsbehandling over til 1. desember.

Saken legges med dette fram for utvalget til drøfting.

22.11.2018 / Christen Soleim / Bjørn Einar Aas / Birgit Falch / Kristin Hansen

Vedlegg:

1. Forslag til retningslinjer for 2019 SPIRE midler
2. Forslag til retningslinjer for 2019 Posisjoneringsmidler (POS)